

Koniec z nieograniczoną liczbą dzieci od jednego dawcy

5 kwietnia 2025

Holandia wprowadziła nowe regulacje dotyczące dawstwa nasienia. Mają one zwiększyć bezpieczeństwo oraz ograniczyć liczbę dzieci urodzonych z użyciem nasienia dostarczonego przez jednego dawcę. Zmiany te mają na celu ukrócenie obecnych czasem skandalicznych praktyk. Wykorzystywanie nasienia od dawców nie jest niczym ograniczone, a ilość dzieci mających wspólnego ojca nieznana.

Od lat 1980. w Holandii obowiązywały nieformalne ustalenia, że jeden dawca może mieć maksymalnie 25 dzieci. W 2018 roku liczbę tę ograniczono do maksymalnie 12 rodzin na dawcę. Ponieważ w praktyce regulacje te często były ignorowane, prowadziło to do sytuacji, w których pojedynczy dawca miał kilkadziesiąt, a nawet więcej potomków. W wielu przypadkach w ogóle nie wiadomo, jak wiele dzieci urodziło się z wykorzystaniem nasienia jednego dawcy.

Jako przykład służą głośne przypadki lekarzy Jana Karbaata, Jana Wildschuta oraz Josa Beeka. Wszyscy oni wykorzystali własne nasienie do poczęcia dużej liczby dzieci. Jan Karbaat mieszał swoje nasienie i podmieniał próbki przy przeprowadzaniu in vitro.

Zgodnie z nowymi regulacjami, każdy dawca nasienia otrzymuje unikalny kod. Kod ten system powiąże z maksymalnie dwunastoma kodami matek. Po osiągnięciu tego limitu, nasienie dawca nie może być już wykorzystywany w leczeniu niepłodności w Holandii. Rejestracja tych kodów odbywa się na poziomie krajowym, co gwarantuje pełną przejrzystość.

Jak podkreśla Ties van der Meer, prezes fundacji Donor Child

Foundation, „nowe przepisy to długo wyczekiwany krok w stronę przejrzystości. Wreszcie istnieje wiarygodna metoda ustalenia, ile faktycznie przyrodnich braci i sióstr mają dzieci-dawców”.

Nowe regulacje obowiązują wstecznie od 2004 roku. Dzieci poczęte z nasienia dawcy będą mogły od przyszłego miesiąca oficjalnie wystąpić o informacje dotyczące liczby swoich biologicznych przyrodnich braci i sióstr. Jest to niezwykle istotne, ponieważ wcześniej, ze względu na ochronę prywatności, nie prowadzono szczegółowych rejestrów.

Rekordowi dawcy nasienia w Holandii

Jednym z najbardziej znanych przypadków masowego dawstwa był Jonathan Meijer. Rozpoczął on oddawanie nasienia w 2007 roku. Ponieważ robił to w wielu klinikach jednocześnie, nikt nie wie, ile ma dzieci. W 2017 roku Holenderskie Towarzystwo Położnictwa i Ginekologii ujawniło, że jest ojcem ponad 100 dzieci poczętych w 11 różnych klinikach. Jednak szacuje się, że jest biologicznym ojcem od 500 do 600 dzieci na całym świecie. W Holandii otrzymał on zakaz dalszego dawstwa. Jednak pomimo zakazu, Meijer kontynuował działalność, współpracując z międzynarodowymi klinikami. W 2023 roku fundacja Donorkind wniosła przeciwko niemu pozew cywilny. Głównie o ryzyko nieświadomego kazirodztwa wśród jego potomstwa oraz naruszenie holenderskiego limitu 25 dzieci na dawcę. □

W kwietniu 2023 roku holenderski sąd nakazał Meijerowi zaprzestanie działalności jako dawca nasienia. Sąd zagroził mu karą 100 000 euro za każde przyszłe naruszenie. Dodatkowo zobowiązano go do zniszczenia przechowywanego nasienia w klinikach. Jednak zrobiono wyjątek dla przypadków, gdy nasienie zarezerwowano dla rodziców jego wcześniejszych dzieci.

Nowy system, poprzez centralną rejestrację i kontrolę, powinien zapobiec takim praktykom w przyszłości.

Choć zmiany są reakcją na wcześniejsze problemy, Van der Meer przewiduje, że przejrzyste zasady mogą paradoksalnie zachęcić większą liczbę mężczyzn do zostania dawcami nasienia. Kampanie takie jak ta prowadzona przez Centrum Medyczne w Utrechcie podkreślają, że mężczyźni zainteresowani oddaniem nasienia chcą to robić odpowiedzialnie i bezpiecznie. Nowe przepisy sprawiają, że oddawanie nasienia jest bardziej wiarygodne, co może zwiększyć liczbę dawców.

Dzieci dawców, które chcą poznać liczbę swoich biologicznych przyrodnych braci i sióstr, mogą od przyszłego miesiąca składać wnioski do odpowiednich instytucji. Dzięki temu będą mogły lepiej planować swoje życie, unikając niepokoju związanych z przypadkowymi relacjami rodzinnymi.

Autorstwo: Jakub Mróz

Źródło: PolishExpress.co.uk